POSTADRES
Postbus 20
7500 AA ENSCHEDE

BEZOEKADRES

TELEFOONNUMMER
14053

Aan de Gemeenteraad

DATUM	ONS KENMERK	BEHANDELD DOOR
3 juni 2021	2100044692	M. Kleisen
UW BRIEF VAN	UW KENMERK	DOORKIESNUMMER

ONDERWERP
Dialoognota Sociaal Domein

Geachte leden van de Raad,

We staan in het sociaal domein voor een flinke opgave: we willen een aantrekkelijke stad zijn, gelijke kansen bieden, de jeugd veilig laten opgroeien en ontwikkelen en de (financiële) zelfredzaamheid van inwoners bevorderen. Tegelijkertijd staan we bij het realiseren daarvan voor een omvangrijke veranderopgave. Volgens de Rijksoverheid zouden gemeenten doordat zij dichter bij hun inwoners staan en hun diensten beter kunnen afstemmen op de vraag, de taken beter uit kunnen voeren en met minder budget dan het rijk.

Met het coalitieakkoord 2018 – 2022 Trots, Lef, Bouwen, Kansrijk Enschede heeft het College de lijnen uitgezet. Met de bestuursopdracht transformatie heeft het College de urgentie gegeven die nodig is om deze opgave te realiseren. Sinds de decentralisatie van taken naar het sociaal domein, nu al weer 6 jaar geleden, hebben we met elkaar verschillende vernieuwde beleidskaders vastgesteld en zijn verschillende plannen tot uitvoering gekomen. Met het Huis van Sturing, die is uitgebreid met de financiële verdiepingsmonitor, is er een instrument ontwikkeld die Raad en College in staat stelt om de voortgang daarvan te volgen en bij te sturen indien nodig. In de gesprekken die het College met uw Raad de afgelopen periode heeft gevoerd, heeft u aangegeven, in aanvulling op eerder genoemde instrumenten, de dialoog te willen voeren over de visie op een toekomstbestendig sociaal domein. Ter ondersteuning van dit gesprek, heeft het College daarom een dialoognota opgesteld, die u vind bij deze brief.

Waarom deze dialoognota?

De afgelopen jaren hebben we met elkaar een koers uitgezet en belangrijke keuzes gemaakt. Daarmee hebben we mooie resultaten geboekt in belang van de inwoners van Enschede. En zijn we in staat gebleken naast een maatschappelijk rendement ook een financieel rendement te realiseren. De wereld om ons heen staat echter niet stil. Nieuwe kansen zijn ontstaan en nieuwe risico's doen zich voor. Zo heeft de arbeidsmarkt zich positiever ontwikkeld dan verwacht, maar zal COVID-19 zijn sporen achterlaten en neemt de krapte op de woningmarkt toe. We staan ook voor de komende periode nog voor een belangrijke opgave om een toekomstbestendig sociaal domein te realiseren, waarbij we een vangnet zijn voor wie ons nodig heeft, maar tegelijkertijd een sluitend meerjaren begroting realiseren. Waarbij we ons bewust zijn dat we daarin deels afhankelijk zijn van het Rijk.

Het is tijd om de ingezette koers te evalueren en bij te stellen waar nodig. Dit vraagt om terug te blikken op het verleden, het heden te evalueren en met dat in ons achterhoofd naar de toekomst te kijken. In de huidige raads- en collegeperiode komen zullen nog verschillende keuzes worden gevraagd die van groot belang zijn om een toekomstbestendig sociaal domein te realiseren. Daarom willen we graag nu met uw raad dit gesprek aan gaan. Tegelijkertijd vraagt dit om een meerjaren visie en strategie om daar te komen. De gesprekken die we hierover zullen voeren zullen daarom ook input geven voor een nieuwe raadsperiode. We hebben daarom bewust gekozen voor een dialoognota. Het nu starten van dit gesprek past bij wat we afgelopen periode gedaan en geleerd hebben.

Een samenhangend sociaal domein

Met deze dialoognota willen we tevens tegemoetkomen aan de vraag van de Raad om meer overzicht en inzicht in de lokale keuzeruimte en de onderlinge samenhang. Wat we in deze dialoognota vertellen, is niet zozeer nieuw, maar vernieuwend, omdat we geprobeerd hebben meer bij elkaar te brengen. Want het gehele sociale domein samenvatten in enkele pagina's is een complexe taak. We vragen u dan ook deze dialoognota op deze wijze te beschouwen.

Het sociaal domein staat daarin uiteraard niet op zichzelf, maar staat in verbinding met de andere strategische opgaves. Bereikbaarheid van banen, het aantrekken en behouden van talent, maar ook goed bestuur en een duurzame samenleving zijn bepalend voor het goed functioneren van het sociaal domein. Waar mogelijk en bekend hebben we onderwerpen die belang zijn voor het sociaal domein, meegenomen in deze dialoognota.

Opbouw van het document

De dialoognota bestaat uit drie delen:

- In het eerste deel **kijken we terug** op de opdracht die we vanuit de decentralisaties hebben meegekregen en de invulling die we als gemeente Enschede hebben gegeven aan de uitvoering van de wetten.
- In het tweede deel **evalueren we** onze inzet van de afgelopen zes jaar. Uit deze analyse en de beleidsstukken die er tot nu toe zijn vastgesteld volgt ook onze huidige visie op een toekomstbestendig sociaal domein. In deze evaluatie hebben we ook landelijke rapporten gebruikt van o.a. het SCP en AEF. Deze hebben we afgelopen periode ook uitgebreider met uw Raad behandeld in de vorm van een technische sessie.
- In het derde deel **kijken we vooruit** op de prioritaire opgaven en verschillende denkrichtingen, die beide nodig zijn om tot een toekomstbestendig sociaal domein te komen.

De dialoog
Zoals gezegd gaan we graag met uw Raad het gesprek aan naar aanleiding van deze dialoognota. Dit doen we graag op een aantal verschillende momenten:

We trappen af met een **technische sessie,** die in overleg met de griffie nog voor de behandeling van de zomernota ingepland zal worden. In deze technische sessie willen we de dialoognota verder toelichten en u in de gelegenheid stellen om vragen te stellen. Wij zijn van mening dat de dialoognota ook helpend is in het proces van de zomernota. In de zomernota zullen namelijk beslissingen worden voorgelegd en gemaakt worden die wat betreft het college zouden moeten bijdragen aan de zeven prioritaire opgaven die in de dialoognota genoemd staan.

Na deze technische sessie willen we de tijd nemen om met elkaar in gesprek gaan over verschillende onderwerpen en bijbehorende dilemma's binnen het sociaal domein. Wij organiseren daarom na het zomerreces een **week van de dialoog**. In deze week zullen we verschillende bijeenkomsten organiseren, waarin verschillende thema's centraal staan. U ontvangt op een later moment meer informatie over het programma van deze week van de dialoog. Graag zouden we in deze gesprekken de scherpte met elkaar op zoeken. Daarom zijn in de dialoognota een aantal concrete denkrichtingen opgenomen om deze scherpte op te zoeken.

Tot slot, bespreken we de dialoognota in een **stedelijke commissie**. Hierin horen we graag van uw Raad of u zich kunt vinden in de visie op een toekomstbestendig sociaal domein zoals die er nu ligt en of de zeven prioritaire opgaven wat u betreft passend zijn om invulling te geven aan deze visie.

Vervolg proces
Op basis van de uitkomsten van de week van de dialoog en de stedelijke commissie, voeren wij zo nodig aanpassingen door in de visie toekomstbestendig sociaal domein en de prioritaire opgaven. Met deze aangepaste visie en opgaven komen we bij u Raad terug en leggen dit aan u voor ter vaststelling.

De denkrichtingen die we bespreken in de week van de dialoog worden verder verwerkt tot concrete voorstellen. Deze concrete voorstellen zullen terug komen in de dossiers, zoals ze zijn opgenomen in het spoorboekje. In de week van de dialoog zullen we u ook meenemen in de samenhang tussen de besproken denkrichtingen en de dossiers die de komende tijd gaan komen.

De invulling die we geven aan het sociaal domein zal daarmee op de inhoudelijke dossiers worden ingekleurd. Daarmee is het spoorboekje een belangrijk document om de komende tijd in de gaten te houden. We zullen dit document de komende tijd door ontwikkelen, zodat we uw Raad mee kunnen blijven nemen in de samenhang van de verschillende dossiers met de visie en de bijdrage van de voorgestelde richting aan het geheel.

Hoogachtend,

Burgemeester en Wethouders van Enschede,
de loco-Secretaris, de Burgemeester,

(E.A. Smit) (dr. G.O. van Veldhuizen)